

Voorstel aan de Raad

Vergadering : Gemeenteraad Best
Raadsvergaderdatum : 07-11-2022

Onderwerp

Programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Aanleiding

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 190 van de Gemeentewet bieden wij u hierbij de programmabegroting 2023 en de meerjarenraming 2024 tot en met 2026 aan.

De kaderbrief 2023 is richtinggevend geweest voor de opgestelde begroting 2023 en meerjarenraming 2024 tot en met 2026.

Het raadsbrede beleidsakkoord 'We doen het samen 2022-2026' is leidend geweest in het inzicht geven van de speerpunten, activiteiten en plannen voor de komende raadsperiode. In het beleidsakkoord ligt de nadruk op de verdere uitvoering van het huidige beleid waarbij extra aandacht is voor inwonersparticipatie, duurzaamheid en wonen. De krappe arbeidsmarkt en de stijgende kosten kunnen druk leggen op de gewenste uitvoering hiervan.

De hiervoor genoemde uitgangspunten van het beleidsakkoord zijn voor 2023 vertaald in de kaderbrief 2023. Deze is vervolgens richtinggevend geweest voor de opgestelde begroting 2023 en meerjarenraming 2024 tot en met 2026.

De begroting die wij u hierbij aanbieden geeft ruimte voor ambities die in deze raadsperiode aan de orde zijn. Denk aan de ontwikkeling van het stationsgebied. Als we dit zoveel mogelijk volgens de wensen van de inwoners willen doen, zullen we hier extra uitgaven voor moeten doen. De bouw van de nieuwe scholen, het project Samen Gaan en de versnelling van de woningbouw in onze gemeente. Echter niet alleen "stenen" vragen onze aandacht; wil Best bijdragen aan de hogere klimaatdoelstellingen die Nederland zal moeten nastreven? Sorteren we voldoende voor op de vergrijzing en de hiermee stijgende behoefte aan zorg, noodzakelijke nieuwe woonvormen gecombineerd met zorg en andere voorzieningen voor onze oudere inwoners? Investeren we verder in de verkeersveiligheid? Vragen die alleen u kunt beantwoorden.

De begroting is via een onlineversie beschikbaar en is zo ingericht dat lezers zelf de keuze kunnen maken in het detailniveau van informatie dat zij willen inzien.

Advies

1. De programmabegroting 2023 en de meerjarenraming over 2024 tot en met 2026 vaststellen;
2. De 1^e begrotingswijziging 2023 vaststellen.

Argumenten

1.1 Financieel sluitende begroting

Deze begroting geeft inzicht in onze speerpunten, activiteiten en plannen voor 2023. Ieder programma geeft inzicht in de maatschappelijke doelen en bijkomende activiteiten en benodigde financiële middelen hiervoor. De totale begroting is voor deze periode financieel sluitend.

1.2 Structureel in evenwicht

De Provincie benadrukt het belang van een structureel sluitende programmabegroting 2023 én meerjarenraming. Zij toetst namelijk of de programmabegroting structureel en reëel in evenwicht is. Op pagina 53 van de onlineversie ziet u in de tabel dat de primitieve programmabegroting 2023 én meerjarenraming structureel in evenwicht zijn. In deze begroting zijn geen taakstellingen/bezuinigingen opgenomen.

1.2.1. OZB verhoging vanaf 2026

Bij het vaststellen van de kaderbrief 2023 door u is gesproken over een tijdelijke extra OZB verhoging van 4% over de jaren 2026-2029. Gezien het begrotingssaldo 2026 is de extra OZB verhoging noodzakelijk om een financiële armslag te behouden. De gevolgen van de OZB verhoging van 2026 zijn zichtbaar onder kosten en dekking. We spreken hierbij dan ook de zorg uit over het begrotingssaldo 2026 en verdere jaren.

1.2.2. Ambities voor de huidige raadsperiode

Zoals al in de aanleiding is aangegeven, zijn er in de huidige raadsperiode grote uitdagingen. Denk aan de stationsomgeving, de scholenbouw, het project 'Samen gaan' en de ambities om jaarlijks minstens 300 woningen extra te bouwen tot 2024. Maar ook de uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, zorg en de combinatie van zorg en wonen. De financiële gevolgen van deze ambities zijn zo veel mogelijk in de meerjarenraming 2024 tot en met 2026 verwerkt.

De naar verwachting enorme inflatiestijgingen van voorgenoemde grote investeringen zijn niet of slechts gedeeltelijk meegenomen in de begroting en meerjarenraming aangezien hierover besluitvorming van de raad nodig is. In een eerder aan u verstuurd raadsinformatiebrief hebben wij u geïnformeerd over de eventuele gevolgen van de huidige en de te verwachte toekomstige prijsstijgingen. De prijsstijgingen worden op dit moment veroorzaakt door tekorten in het aanbod van (bouw)materialen, hogere arbeidskosten in combinatie met personeelsschaarste en hogere energieprijzen grotendeels veroorzaakt door de oorlog in Oekraïne. Bij het opstellen van de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024 tot en met 2026 zijn de risico's financieel vertaald en is hiermee bij de bepaling van het weerstandsvermogen rekening gehouden. De verhoogde risico's als het gevolg van de inflatiestijgingen leiden tot een verlaging van de ratio weerstandsvermogen. De ratio daalt van 3,7 (begroot 2022) naar 3,2 (begroot 2023). In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van de begroting vindt u een nadere toelichting op de financiële risicoanalyse.

2.1 Aanvraag extra budget personeelsformatie

2.1.1 De span of control, breedte en diepte, van met name de teamleider Ruimte is te groot. Er spelen grote projecten. Voor verschillende projecten is de teamleider ambtelijk opdrachtgever. De grootte van het team is aanzienlijk: vaste medewerkers en inhuur. Gelet op politieke gevoeligheid van veel dossiers vraagt dit van de teamleider korte lijnen en een stevige verbinding met de portefeuillehoudersoverleggen. De HR-taken, aansturing van de inhuur in combinatie met de opgaven, vraagt om extra capaciteit of andere indeling. Voor de jaren 2023 en 2024 wordt 1 fte aangevraagd ter ondersteuning van de teamleider Ruimte.

2.1.2 Conform het vastgestelde beleidsakkoord is uitbreiding en doorontwikkeling van het inwonercontact noodzakelijk. De huidige capaciteit is onvoldoende om het wijkcontact vitaal in te vullen en verder te ontwikkelen. Er wordt structureel budget vanaf 2023 voor 1 fte aangevraagd.

Risico's

N.v.t.

Kosten en dekking

Hieronder volgt een overzicht van het begrotingssaldo 2023-2026 (in euro's) waarbij de wijzigingen na de kaderbrief 2023 in beeld zijn gebracht.

<i>Omschrijving</i>	2023	2024	2025	2026
Saldo inclusief nieuw beleid Kaderbrief 2023	318.767	829.548	2.475.508	305.060
Gevolgen meicirculaire 2022	2.009.206	2.137.139	2.301.162	39.821
Saldo inclusief gevolgen meicirculaire 2022 (RIB PU22-03010)	2.327.973	2.966.687	4.776.670	344.881
<u>Mutaties:</u>				
Actualisatie urentoerekening grondexploitaties	250.000	170.000	0	0
Areaaluitbreiding 2026 t.o.v. 2025	0	0	0	100.000
Overige mutaties bij uitwerking van de begroting	-4.393	-73.679	-186.187	204.865
	245.607	96.321	-186.187	304.865
Begrotingssaldo 2023-2026	2.573.580	3.063.008	4.590.483	649.746
<u>Voorstel 1e begrotingswijziging 2023:</u>				
Aanvraag 1 tijdelijke fte projectmanager Ruimte	-150.000	-150.000	0	0
Aanvraag 1 fte inwonercontactfunctionaris	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
Gevolgen beleidsakkoord	PM	PM	PM	PM
Gevolgen septembercirculaire 2022	PM	PM	PM	PM
<i>Gevolgen 1e begrotingswijziging 2023</i>	<i>-240.000</i>	<i>-240.000</i>	<i>-90.000</i>	<i>-90.000</i>
Begrotingssaldo 2023-2026 na 1e begrotingswijziging	2.333.580	2.823.008	4.500.483	559.746

Extra OZB verhoging (4%) vanaf 2026-2029

320.000

Hierboven wordt het geprognosticeerde begrotingssaldo weergegeven. De (primitieve) begroting 2023 laat een sluitende meerjarenraming zien.

Mutaties ná de kaderbrief 2023

Actualisatie urentoerekening grondexploitaties

Op basis van de door u op 7 juli jl. vastgestelde meerjarenbegroting grondexploitaties (MPG) 2022 zijn de budgetten voor de grondexploitaties in de begroting verwerkt. De MPG 2021 leidde tot een correctie op de doorbelaste ambtelijke uren naar de grondexploitaties. Minder interne ambtelijke uren konden aan de grondexploitaties worden toegerekend dan als ambtelijke capaciteit aanwezig was. Het gevolg hiervan was dat een jaarlijkse bedrag van € 300.000,- niet aan de grondexploitaties kon worden toegerekend en hierdoor een negatief effect had op het begrotingssaldo. De MPG 2022 geeft weer dat voor de jaren 2023 en 2024 meer ambtelijke uren aan de grondexploitatie worden toegerekend dan op basis van MPG 2021 kon, hetgeen leidt tot een positieve correctie van het begrotingssaldo 2023 met € 250.000 en van het begrotingssaldo 2024 met € 170.000.

Areaaluitbreiding 2026 ten opzichte van 2025

De uitbreiding van het woningenbestanden leiden tot een verhoogde algemene uitkering. Wij hebben een ambitieus bouwprogramma waardoor voor het jaar 2026 een stelpost van € 100.000 positief is opgenomen.

Belastingverordening 2023

Normaal gesproken wordt voorafgaand aan het vaststellen van de programmabegroting de Belastingverordening voor het volgende jaar vastgesteld. Dit jaar vindt op 12 december 2022 besluitvorming plaats over de Belastingverordening 2023. Dit heeft te maken met de momentele onzekerheid of de Omgevingswet per 1 januari 2023 in werking treedt. In deze begroting zijn nog geen financiële gevolgen voor de leges opgenomen als gevolg van de Omgevingswet. Zodra hier meer duidelijkheid en inzicht in is, stellen we de begroting bij via de normale planning & controlcyclus.

Gevolgen beleidsakkoord

Begin oktober presenteert het college op hoofdlijnen aan de raad waar zij de komende 4 jaren mee aan de slag gaat. Vooral nog vraagt dit niet om extra middelen. Mocht hier behoefte aan zijn om tot uitvoering te komen, vindt aanvraag plaats via de kaderbrief 2024.

Overige mutaties

De overige mutaties bestaan onder meer uit aanpassingen van budgetten naar aanleiding van de meest recente prijs- en loonindexaties.

Effecten van de septembercirculaire 2022

Op 20 september 2022 is het Prinsjesdag. Hierbij worden de Miljoenennota en de Rijksbegroting gepresenteerd. In deze stukken staan de plannen voor het komend jaar en hoe deze bekostigd worden. Vervolgens worden de gevolgen voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds berekend.

De gevolgen van de septembercirculaire 2022 zijn voor de gemeente Best momenteel nog niet bekend. In een separate raadsinformatiebrief wordt u nog over de financiële gevolgen van de septembercirculaire 2022 geïnformeerd en vindt via een begrotingswijziging financiële aanpassingen van het begrotingssaldo plaats.

Participatie

N.v.t.

Communicatie

De conceptbegroting is voor u als raad beschikbaar (<https://best.begroting-2023.nl/>). Deze toegankelijke versie nodigt onze inwoners en andere geïnteresseerden uit om via een top-down benadering onze begroting in te zien. Tevens is er een mogelijkheid om digitaal aantekeningen te maken. In de bijlage treft u de uitleg hiervoor aan.

Na vaststelling door u op 7 november a.s. plaatsen we een artikel in Best Informatief over de vaststelling. Verder verschijnt er een bericht op www.officielebekendmakingen.nl

Procedure en planning

Na vaststelling van de programmabegroting 2023 wordt deze tezamen met uw besluit verstuurd aan de Provincie. Zij beoordeelt of de programmabegroting structureel en reëel in evenwicht is. Hieruit volgt het besluit of voor de gemeente repressief of preventief begrotingstoezicht van toepassing is.

Evaluatie

N.v.t.

Bijlagen die horen bij dit raadsvoorstel:

Nummer	Titel	Openbaar (ja/nee)	Geheim wegens (klik hier voor informatie)
IN22-02963	Raadsbesluit programmabegroting 2023	Ja	N.v.t.
BL22-17750	Begrotingswijziging W01/2023	Ja	N.v.t.
BL18-07534	Instructienotitie Lias 'online aantekeningen maken'	Ja	N.v.t.

20-09-2022

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Best

Hans Ubachs
Burgemeester

Jolie Hasselman
Secretaris

